

Razvoj energetske samooskrbnega kraja Dole pri Litiji, Slovenija

Bruselj, 28. november 2018

Dole pri Litiji, Slovenija – Oglarska dežela

- Oglarska dežela Dole pri Litiji je del občine Litija in se nahaja v hribovitem in gozdnatem območju severovzhodno od Ljubljane
- Lokalna skupnost pokriva območje približno 55 km² območja na robu Posavskega hribovja, z 800 prebivalci, na povprečni nadmorski višini 700 m, z osnovno šolo in župnijo
- Gozd pokriva približno 65 % območja, seka se 4,3 m³/ha, etat 6,2 m³/ha
- Lokalna skupnost Dole pri Litiji ohranja tradicionalen način proizvodnje oglja iz lesa, zato se imenuje „Oglarska dežela,“
- Glavna dejavnost je živinoreja, proizvodnja mleka, gozdarstvo, lesarstvo, oglarstvo...
- Kmetije in podeželani imajo registriranih več različnih dopolnilnih dejavnosti (mikro podjetja)

Oglarstvo in vloge

- Oglarstvo danes zadovoljuje in aktivira več vlog gozda, predvsem pa proizvodne in socialne.
- Oglarjenje omogoča ohranitev identitete.
- Je paradigma samosvojesti skozi naravne in grajene posebnosti.
- Za oglarja ima pridobivanje oglja večplasten pomen:
  - Sociološki
  - Ekonomski.
- Oglarska kadeča kopa kot medij za združevanje
- Izjemnost prostovoljne naravnosti dela
- Spoznavanje sožitja človeka in Narave
- Osebna rast
- Razvoj podeželja (inovativnost)
- Dopolnilna dejavnost na podeželju
- Ohranjanje kulturne dediščine

Oglarstvo in turizem

KAKO NAPREJ

- *Dolgoročno povečevanje rabe lokalnih, na trajnosten način pridobljenih obnovljivih virov energije*
- *»Kraj ogrevan z lesom«*
- *»Kraj ogrevan z lesom« je vas, občina, naselje ali krajevna skupnost, ki večino potrebne električne energije in energije za ogrevanje proizvede iz lokalne biomase (kmetijstvo, gozdarstvo, odpadki) in drugih OVE.*
- *Kot zapisano za Dole pri Litiji*

Podlaga:

- KS Dole pri Litiji že dela na razvoju kraja, pri čemer so pobude nastale lokalno.
- NAČRTNO DELO V OGLARSKI DEŽELI

Vizija prihodnjega razvoja

1. Obnova infrastrukture (vodovod, kanalizacija, optika, cesta)
2. Zgraditi Oglarski center (kot del novega gasilskega doma)
3. Zgraditi skupno kotlovnico na lesne sekance, ter resno pristopit k razvoju energetsko neodvisnega kraja (uporaba tudi drugih obnovljivih virov ne samo lesne biomase)

Projekt je odgovoril:

- Ogrevanje s toplovodom
- Kurilnica je osnova za izgradnjo gasilskega doma in oglarskega centra
- Poslovni model za zagotavljanje samooskrbe z energijo ter prodajo električne energije
- Sinenergija različnih vrst obnovljivih virov energije:
  - Lesni sekanci v daljinskem sistemu ogrevanja;
  - Manjša bioplinarna, vetrna ali/in sončna elektrarna.
  - Transport – uporaba biodizla, bioplina

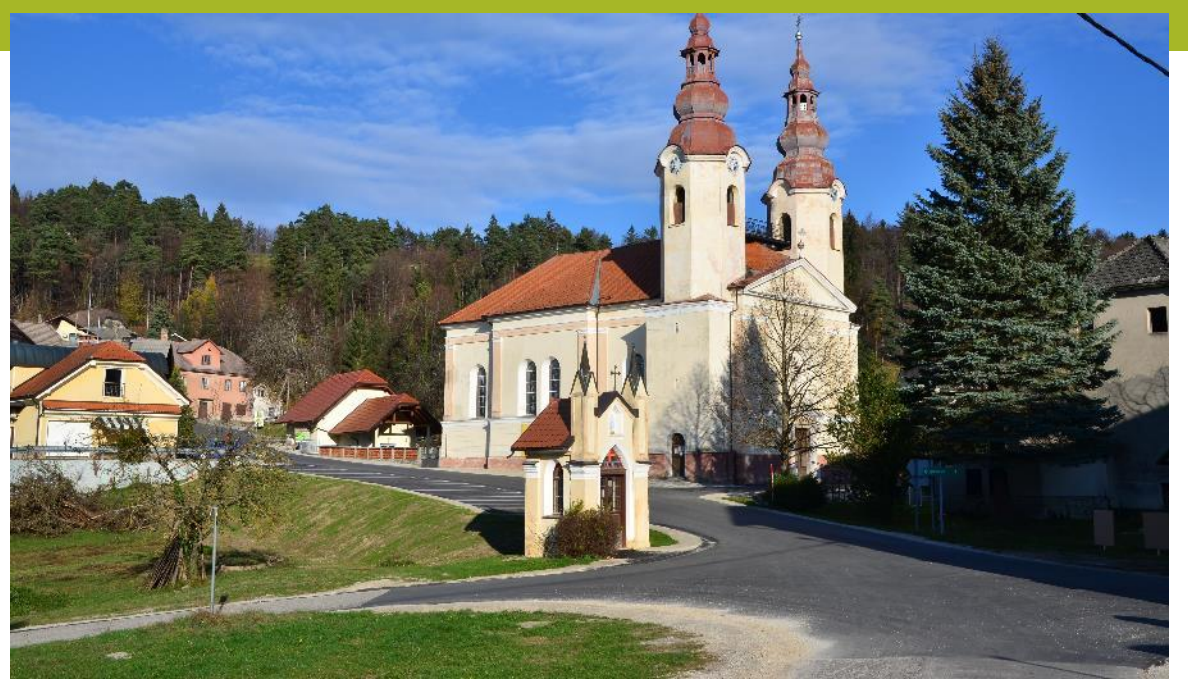

Dole pri Litiji –
prva energetska
neodvisna oglarska
dežela, kjer gresta
tradicija in
prihodnosti z roko v
roki!

Dole pri Litiji, Slovenija

Kaj smo že naredili:

- Oblikovanje strateških ciljev za lokalno skupnost Dole pri Litiji
- Študija izvedljivosti sistema daljinskega ogrevanja
- Pogajanja o zemljišču, ki ga potrebujemo za gradnjo
- Pogajanja z občino glede sofinanciranja
- Formiranje poslovnega modela
- Sem aktiven državljan
- Projektna dokumentacija za Oglarski center Slovenije
- Skupni dogodki v kraju
- Večanje socialnega kapitala

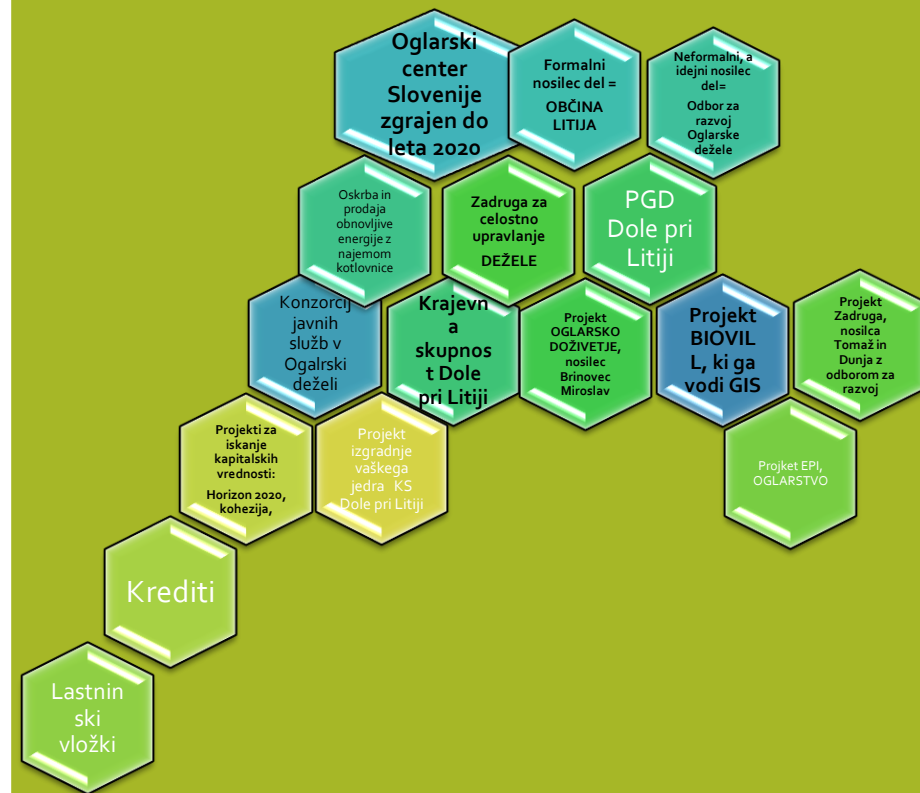

Kaj smo se naučili:

- Pomembnost prilagajanja procesa izvajanja specifičnim, lokalnim razmeram
- Odgovorno osebo je potrebno izbrati na začetku projekta
- Predstavitev primerov dobrih praks v živo deluje pozitivno in motivacijsko
- Informacijski dnevi, sodelovanje in predstavitev projekta na ostalih lokalnih dogodkih prispeva k prepoznavnosti projekta

Razvoj podeželja

- Uspeh razvoja podeželja je, če je del zgodbe oz. razvoja širše paradigme trajnostnega razvoja (interdisciplinaren pristop, zavedanje identitete): Razmišljaj globalno, deluj lokalno.
- Razvoj naj dopolnjuje tradicionalen način življenja ljudi.
- Lokalno pobudo je potrebno "obogatiti z državo".
- Ključno je delo z ljudmi.
- Pomembno je izobraževanje podeželanov.
- Važne različne oblike povezovanja, tako formalne kot neformalne.

- Poslovni model za preživetje „zgodbe“
- Formiranje turističnih kapacitet
- Prodaja in oskrba z energijo
- Oglarstvo z muzejem in oglarsko šolo
- Izobraževanje
- Turistična infrastruktura (pohodništvo, zimski športi, kolesarstvo, letalstvo...)
- Povezovanje (Dežela kozolcev, Jatna-Magolnik, Dolina Sopote, Velika Preska – Polšnik, Čatež in Gabrovka, Litija ... in širše s turizmom Ljubljana)

VABLJENI V OGLARSKO DEŽELO